

Ese de dñe ori in sepmiana: **Joi-a si Domineca**; era candu va pretinde importanti materialor, va est de trei sau de patru ori in sepmiana.

Pretiul de prenumeratiune,
pentru Austria:

pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 fl. v. a.
" patriar	2 fl. v. a.
pentru Romania si strainetate:	
" ann intregu	12 fl. v. a.
" diumetate de anu	6 fl. v. a.

Budapest, in 17 noenivre n. 1875.

Tocmai incpusera domnii stepanitorii ai nostri a se laudă prin foile loru si prin cele straine ce li stau la dispositiune, cumea in Diet'a loru, discusiunea asupra bugetului pentru anulu urmatoriu 1876, atat decurge de incetu si liniscita, incatu ea are se se termine in pucine dile, ca si cum — nici n'ar fi fost, — unu lucru ce — firesce este mare meritu pentru ministeriulu actuale, — candu de o data, fora veste, linișcea se turbura, par că necuratulu ar fi apucat'o si sguduit'o bine. Mai antaiu se 'nerucisiara niscese fulgere in atmosfera, dupa fulgere — urmară tresnete, ér dupa atacuri amare si ironii brute, — scandalu colosal!

A venit amiculu nostru *Borlea*, de parte din Zarandu, sè mai veda si elu o data pre domni si — sè li mai spuna si elu, inca una data, probabilmentu cea mai de pre urma ora, cea-ce toti scimus si sentimus, si-o sciu si domnii, si si-o marturisescu cu fruntea 'ncretiurata si intre suspine, candu sunt numai ei de ei, dar — o data cu capulu nu vor s'o reconosca in publicu, naintea lumiei, — firesce, pentru ca este fapt'a loru, resultatul omeniei si malestrei loru, — cumea adeca — retele si necasurile, miseria si ticalosia, volniciele si foradeligile, s'au inmultit — in modu ne mai pomenit in tiéra, si ca — desperatiunea incepe a cuprinde spiritele, si ca — nu se mai afla — cine se ajute, — nici colo diosu, si nici ici susu, si ca — nu e bine, nu poate s'fie bine asia, si se aiba urmari bune acesta trista stare!

Li-o dise si spuse in limbagiulu seu celu sinceru si simplu; dar — o si pati! Inalt'a Casa, turin'a cea disciplinata, miti petrecu si comentă plansorile si vaierările si descoperirile cu unu cinismu si-o ironia, si unu sgomotu asurditoriu!

Eră tocmai, par că legalatorii nostri vrea voi a serbă mare triumfu, pentru — calcările de lege, vatemările si doreile ce se aretă ca se facu poporului si a nume Romanilor! O scena mai dorerosa si mai indignatoria — abiá ni potem intipui! Ea, pana un'a-alt'a, pare-ni-se ca areta in modulu celu mai eclatante, cumea representanti adeverati ai poporului si nationalitatilor tierii, n'au locu in acesta adunare!

Mai la vale publicam discursulu d-lui *Borlea*, dupa cum ni s'a comunicat acel'a de catra reportorele nostru; dar observam, ca — lipsindu-ni stenografia, n'au fost in stac d'a intercală intrerumperile si apostrofarile cole multe si caracteristice, ce s'au facut din partea multimei domunitării in Dieta; din acesta causa, macar ca se guste si s'esi cäscige o ideia despre acelea — onorabilulu publicu alu nostru, venim a traduce si reproduce la acestu locu căteva pasagia — vorbalmente dupa „Hon“ de sambata séra, cari ni ilustra cătu se pote de viu — spiritul astadi domitoriu in tiér'a Imperatului, din coci de Laita! Eca cum suna acele pasagia din discursulu lui *Borlea*:

„Steponirea nu ni spriginosee nici o scola. (Multimea: bine face!) Ba inca ni inchide scolele infinitate prin contributuni private. (Aprobare!) In tota diu'a, din cause false, ui oprescu cărtile de scola. (Multimea: forte bine!) — Dupa DVostă bine, dupa noi — nu. — Ati votatu legea de nationalitate. (Destulu de rou!) Fie fost bine seu reu; dar e lege. (Trebue strérsa!) Dar pana o veti sterge, trebue s'o tionesi si dvóstra, precum o tienemu noi. (Ilaritate. Asia o tienemu si noi!) . . . . .

Judecatoriile nu primeseu scrieri docâtu numai in limb'a magiara, (Forte-bine!) si judecatile nu se comunica partilor de cătu numai in limb'a magiara. (Aprobare.) Cu unu

cuventu nationalitatile se despăia de tote drepturile, etc. etc. —

Ne cuprinde — martisim — pre noi rusinea, pentru nerusinea atatoru manifestatiuni cinice, atatoru batii de jocu de — desconsiderările drepturilor poporului! Dar — tuturor in se posera corona reflexiunile ce se fecera din partea dlui ministru-presiedinte *Tisza*. Aceasta nu se sfii a-si forma titlu de layda si marire, din plansorile si vajetele lui *Borlea*; ér in cătu, pentru critic'a ce i-o fece acest'a, din incidentele emisului ukazu alu seu, prin carele provocă prima municipia, sè stăruiesca, ca comunele sè nu se folosesc de dreptul loru d'a serie in limb'a loru nationale, ci — intru interesulu propriu — sè scrie cătra tribunale — pururi in limb'a magiara, — in acesta privintia, depunendu totu respectul ce si-ar detorii sie-si si lumei culte, cu trivialea sa rabulistica — nu pregeta a-si luă refugiul la tiganescu justificare, ca — densulu n'a „demandatu“, ci numai a „provocatu“ la parasirea dreptului legale! Ca si candu lumea ar fi atat de prosta, sè nu pricepa ca — ce va se dica provocarea unui ministru! — Si-apoi in fine dlu *Tisza* si sprimă bucuria, ca provocarea lui a avut efectu, si — infera amigatori, pre ceice stăruescu la tienerea legii si invétia poporulu a se folosi de dreptulu ce are dupa lege!!

La atat'a a ajunsu patim'a órba a d-lui min.-presiedinte *Tisza*. Densulu — ametitu de orgoliul ambitiunei sale, nu vede si nu pricepe — pericolos'a logica si morală, de carea este elu condus; nu vede si nu pricepe, ca — mane-pominane se pote, ca altu-cineva dela potere, se provoce cu — inca mai securu esefu pre comunitati la ceva, pentru care dlu *Tisza* si cu ai sei maneluci ar avea numai a plange pana ar fi!

Acesta orbia, acestu joc usioru si frivole alu domniloru magiari — cu totu ce e si trebue s'fie scumpu si sacru unui poporu, — de buna séma o se li mance capulu!

* * *

Acesta s'au petrecutu in diu'a de sambata. Prin ele credem a se fi dovedit ca domnii magiari de la potere, traindu in — nebun'a si nefericit'a sinmagire, cumea priu trafic'a si violentia loru de la alegerie d'asta véra, dar desclinitu prin miserabilitatea sedusilor alegetori romani in cele mai multe cercuri, vécea dorilor poporului romanu si innadisit si — semitula de natiunitate a periti, — la sunetulu vécei lui *Borlea*, de o data trasarira ca dintr'un somn plin de visuri dulci si asia si-versara cu profusiune mania prosta asupra realitatii amare! Dar — acest'a nu indepta reulu, nici nu usiurédia situatiunea; pre cum dovedi mintenu cea mai d'aprove dia de desbatere, siedint'a de alalta-ieri, adeca de luni in 15 nov. 1875, siedintia dintre cele mai furtunose si scandalosse in istoria parlamentarisimului magiaru!

Mai antaiu — unu erou gigante, ce e dreptu, pan'aci necunoscutu, dar cu atat mai infriosatu (!) esii pe scena, pentru d'a combate si nimici pre *Borlea*!

Dlu *Ciple Zsigmond*, deputatu — nou, teneru, romanu, alesu de romani, din Marmatia lui *Dragosiu*, incepe cu — a se nega ca se ataca bugeculu pe temeie de cele no essinti, si-apoi se scola asupra lui *Borlea*, carele a vorbitu in numele Romanilor, procandu si densulu, dlu *Ciple*, este representante unui cercu romanu, si ca atare elu trebue se protesteze in contra aduselor plansori ne'ntemeiate, ce nu sunt ale poporului romanu, car le scio forte bine, ce datorosce patriei, cum trebue s'educa totu sacrificiele — pe unu bunetatile ce i le ga-

rantédia patria! Plansorile lui *Borlea* de felu nu sunt adeverate. Dëca guvernul opresce căte o carte romana, acëst'a bine face, căci aceea cuprinde principie si date false si pericolos pentru poporul romanu!

Nici aceea nu e adeverata, că la judecatorie nu s'ar respecta romanimea; din destulu se respectă aceea. In cătu pentru legea de nationalitate, aceea ioca se tiene, numai omeni de categori'a lui *Borlea* nu o tienu! — In fine provoca pre guvernul, a ingrigi, ca omenii ce arunca negbi'n'a printre popor, sè se infrene si de lature!

* * *

Astfeliu ceteram negru pre alb, in folie domniloru, essentia cuventului verguru alu bravului representate romanu alu bravilor romani din Marmatia, din patria — tradatoriul odeniora *Dragosiu*, ce a comis colosale crima, d'a funda unu statu romanu, care batu de atat'ori ori — pre unguri si pre ture!

Cu cătu mai mare, mai gigațecu erou este — dlu *Ciple*! Cetiti-i, romani din patriu unghiu' — bravur'a si inteleptiunea si admirati-le si — inchinati-ve lui!

Nine se nu cutese a se indoii, că cele disce de marele deputat *Ciple*, ar fi purulu adeveru, pur'a inteleptiune si convingere a sa, — măcar deca de la o marginie a tierii pon la cealalta — tota lumea, pre tota diu'a ar vedea, ar senti chiar contrariul! căci — pre unu Ddieu vi spunem, că — marele *Ciple*, nu le-a disu de cătu dupa cum i-le au si optiul domnii magiari de la potere, or cole-ce acci'a dicu despre noi, tote sunt — purulu adeveru si — ole fusora aplause de turm'a mamecilor cu iusufloare!

Modelul de reprezentante romanu, la Diet'a magiara, acestu d. *Ciple*! Elu — celu putin cu unu capu de calu — intrebu in bravura pre toti renegati nostri de pana acum'a. Toti voru se plesnește de nicasu si de invidiu!

Dar — nu trecuta nici trei ore, si — scen'a se schimbă; nemesea se ivi; mascele se trasera diosu de pre faci'a adeveratiloru intriganti si nefericitorii ai tierii si ai poporalor!

Luă cuventulu dlu deputatu *Németh Bertalan*, deputatu din stang'a estrema, barbatu cu multa sciuntă si cu o limbă de focu — agera. Elu atacă tota politica guvernului si specialintate a d-lui *Tisza*; o areta — din ale sale punte de vedere, de falsa si amagitória si ruinatoria; apoi intre sgomotu de urlete din centrulu Casei, mi ti-lu luă pre dlu mare-ministrul *Tisza* la trei parale — cu propriile argumente ale acestui din anul trecutu, aducendu-lu in cea mai mare confusione si interitate! Iaduse a minte, că densulu numi pre predcesorele seu *Bittó* nu numai slabu barbatu de statu, ci — nebarbatu, pentru că a lasatu a se urca spesec comuni cu döne millione, precandu densulu, *Tisza*, pesto acelle doue millione, admise de se sporira acelle spese inca cu trei si diumetate millione, astfeliu — inteleptiunea sa de statu si barbat'a sa facandu-se responsabile pentru 5 1/2 millione!

Sirulu infruntarilor culmină in sentint'a, că — „dlu *Tisza* sacrificia ambitiunei sale viitorulu patriei!“

Scen'a sgomotulu, furtun'a ce urmă, nu se poate descrie. Dlu ministru-presiedinte *Tisza*, tremurandu de nervositate — se sculă si rosti unu respunsu inca mai grosolanu atacatorului seu; i plesni in facia citatulu latinu: „Rustica natura servat sua jura!“ Si mai căte totu alte — mandre si frumosé — domnesci si tiganesci! Firesce — turn'a partisaniilor aplaudandu-lu in celu mai freneticu modu.

Intrevint presiedintele, domolindu si dogenindu, si astfeliu ajunse a se inchide siedint'a, irritata si tulburata pan' la extremu!

Tota lumea condamna pentru acestu scandalu — mai multu pre dlu ministru *Tisza*, decat chiar pre atacatorulu seu *Németh*.

Prenumeratii se facu la toti dd. corespondinti ai nostri, si de adreptu la Redactiune *Statonsgasse Nr. 1*, unde sunt a se adresă si corespondintele, ce privesc Redactiunea, administratiunea seu speditur'a; căte vor fi nefrancate, nu se vor primi, ér cele anonime nu se vor publica

Pentru anuncie si alte comunicatii de interesu privat — se responde căte 7 cr. pe linia; repetirile se facu cu pretiu scadutu. Pretiul timbrului căte 30 cr. pentru una data se anticipa.

Astfeliu infloresce — parlamentul, magiaru! —

Foile domniloru magiari ni aducu, cam dicu ele, positiv'a scire, cumea *codicele co merciale*, votat de Diet'a trecuta a Ungariei, dar a căru intrare in vietia, prin ultimulu §. alu seu, a fost rezervata pentru unu timpu pre care lu-va statu ministeriulu, cu privire la pregaritile necesari, — de la anulu nou 1876 va fi pusu in lucrare, fiindu totu cole mai necesari dispositiuni parte dejă completate, parte aproape de a se completă.

Turculu nostru si turculu vostru.

Este memorabile si caracteristicu, ceea-ce observam!

Foi guvernamentali, ca „*Pressa*“ si ca „*Trompeta Carpatilor*“ din Bucuresci, de o data vinu, a gasi ocasiune, d'a face facia strimba si chiar d'a areta coltii — *Turcului*; cea dantă *Turcului din Constantinopole*, ér cesta-lalta *Turcului din Viena si Budapest*.

Ambele constata si lauda simpatie Franciei pentru Romania si Romani; ambele trecu prin revista tienut'a vecinilor facia de Romania si de Romani, pana ce ajungu la *Turcu*, ca s'lu infere. Si adeca „*Trompeta*“ scrie :

„A dice, că *Francia* a iubuit si a avut interesu si iubesc pre Romani si tiér'a loru, este in adeveru; potu probă acto si fapte că este in adeveru.“

Dela celu d'antaiu francesu, care a laturu condeiu si iubescova despre Romani, s'a aretat si a redut si a simpatizat si fortfior pentru Romani.

Simpatisa diplomatici francesi pentru Romani si pentru tiér'a loru, a resarita cu tota ocasiune, etc.

Si *Russia* pote s'abia interesu, s'abia iubesc si s'abia ajute Romania. Pe Turcia chiar pote s'abia crede cineva la stare, că — descepta din fanatismul anachronicu astazi, pentru interesul ei chiar, s'abia ne voiesca binele si prosperitatea.“

„A crede cineva insa, că *Austria*, pote s'abia binele si prosperitatea, in vreun casu orice care, adeca nu se poate basa pe nimicu.“

Si-apoi mi-ti vine dlu *Cesaru Boliacu* de aci incolia a descrie cu agerulu seu condeiu portarea „*perfida*“ a Austriei facia de nationalitat si specialintate facia de Romania, pan' la „*tradarea*“ acestora prin dualismulu de la 1867!

„Din partea Austriei, pururi fidela politice sale traditionali de ingratitudine si perfida, nationalitile nemagiare de sub sceptru austriac de doi secoli si mai bine, erau deprinse cu ingratitudinea si perfida. Multu mai amara ince este deceptiunea, si multu mai oribile tradarea Ungurilor! O cotacă este adeca — fora paresca in istoria a poporilor moderne! . . . . Acesta actu de suprema perfidia — este menit, a ucide chiar nationalitatea unui popor! . . . .“

Va se dica: „*Trompeta Carpatilor*“ ui caracterisă si interă cătu de bine si cătu de viu pre *Turci nostri*, de din coci, pre sugrumatorii essintintei, culturei si prosperarii nóstre politice-nationali.

Acest'a fece „*Trompeta*“ in nrulu seu 1222 din 26 oct. v. Ér „*Pressa*“ in nrulu seu 240 din 29 oct. v. scrie — din altu incidente asiatici.

„Afiamu cu multa placere, că guvernul francesu a declarat oficialmente guvernul romanu, că primește a incepe negoziari pentru a incheia unu tractat de comerciu cu guvernul romanu.

„Francia are pre multe interese comerciale cu Romania, si traditiuale sale din trecutu sunt pre simpatice pentru Romania, pentru ca se fie astoptat multu timpu, spre a recunoște si aplică dreptulu suveran ala României de a tracta. Suntemu dura fericiți, de a vedea astazi că tractatul de comerciu cu Romania se negociază cu două mari națiuni, cu *Russia* si cu *Francia*. Acest'a va contribui, pe langa afirmarea dreptului nostru suveran, a dezvoltă prosperitatea Statului nostru, si a stringe mai multu legaturile de simpatie si de interes, cari se află intre aceste State si Romania.

ALBINA

"Nu cu mai mica multiamire astăzi
erăsi, că Frunția a declarat, că recunoscă
numele numele de „România”, și că se va
servi în actele sale de acestu nume.

„Numai Turcia, singura Turcia este Sta-
tul, care nu voiesc încă a ni recunoscă
numele nostru; care nu voiesc a ne numi pe numele
nostru, cum ne năștim noi insine, în limbă noastră,
Romani și România; care stăruiesc mereu a ne numi „Principatele Danubiene,
sau Moldo-Vălachia”, și Dumnezeu scie
mai cum!

„Numai Turcia, în alte cuvinte, este
sugură Potere, care ne contestădă pana să
numele, nu numai fiindă noastră!

„Să prentru oare, să pana candu oare ac-
sta incapacinare? Nu vede oare guvernul
otomanu, că lumea merge nainte, că elu vege-
tedea, pe cindu altii traiescu? Nu vede elu
oare, că noi suntemu cu lumea cea viuă, cu
animele cele sanetosă, cu dreptul celu
sacru?

„Nu judeca, nu apretiucesc evenimentele
ce stau facia? Pana candu orbirea? pana
candu negarea luminei si a dreptății?”

Va se dica: „Pressa” d-lui ministrului
Boerescu, caracterisădă si apostrofădă
cătu de bine si ageru, pre — Turcii de
din colo, de peste Dunare, pe voitorii de
reu, pe incapătati si netolerantii vecini
barbari ai Romanilor, ce — mereu pre-
tindu a avé dreptulu d'a se geră de domni
stepanitori ai Romanilor!

„Trompetă” isbi din respoteri in
magiari, si in Austria, pentru o purtare —
de cuna séma mai rea de cătu a Turcu-
lui facia de națiunea romana; — „Pressa”
apostrofă si condamnă pre Turcu,
pentru o tienuta — facia de Romani si
de România, dupa formă esterna — forte
asemenea cu a magiarilor. — „Trom-
petă” nu vră sè vatemă de a dreptulu si
pre Turculu musulmanu; „Pressa” —
nu vră sè dica acelasiu adeveru si despre
vecinii magiari, cu cari guvernul actu-
ale alu Romaniei traiesc in bune relatiuni,
fiindu că — cătu negrul sub unghia
nu se ngrigesce de sörtea Romaniei
apesate si maltratare de ei; dar — domni
colegi din Bucuresci, in daru amblati cu
politeti si cu paravantu; căci — dupa
— rile si caracterisările vóstre,
— reale esperintie ale nóstre, de
óte dilele, adeverulu e, că —
“ru este ca să Turculu vostru!”

Cestiunea creștinilor din Turcia

déca se agita pre campulu sange-
lui in Bosnia si Herzegovina, apoi nici pre
campulu diplomatici nu odihnesc, ér căile
pre cari a porntu ea, directiunea ce tiene ea,
merita totă atențiunea.

Observăm si aci că foile austro-magiar
par cele mai pucinu si mai reu informate in
acesta privintia, pre-candu d'alta parte bate
la ochi armonia tonului si identitatea
ideilor si datelor in foile cele mari
ale Russiei, Angliei, Franciei si Germaniei.
Citămu pre „Times” din Londra, „Le Nord”
din Bruxelles, pre „Köl. Z.” din Colonia, ér din
Russia pre tōte foile cele mari, cari tōto ni
dau sè prișepemu — dōue lucruri; un'a, că Di-
plomati, cu Russia in frunte, si recunoscă
de detorintia, a vindeca dorerile creștinilor
slavi de sub jugulu turcescu, adca: a sta-
rui, ca reformele său imbuscatăriile ce promi-
seră de stată oră, atât de solemnelu Sulta-
nulu si guverniele sale, sè devina faptă,
adeveru; spre scopulu acesta — a dōu'a: ca
să se afle o garantă buna, care să asigure
pre creștini intru drepturile si folosele loru,
si să impiedice pre turci intru abusurile si
volniciele si tiraniele loru.

Aci apoi ésa cuiulu din sacu; aci adeca
ori căti se frementa mintea diplomatilor
austro magari, d'a nescoci si propune o combi-
binatiune senatosă, mereu intempora contradi-
cere, si mereu se avisădă la ideia e, dupa
esperintie inselatiunilor turcesci din tre-
cutul intregu si chiar dupa caracterulu in-
nascutu alu turcului, numai întru constituirea
de sine, autonome a tōrelor slave rescolate —
pare a se poté gasi adeverata si destula ga-
rantia!

Ei, — dar atare arangamentu nu pre-
supune nici mai multu, nici mai pucinu, de
cătu — de adreptulu descompunerea Turciei
si totu d'o data, era area periculosu lui prece-
dents in dreptul giților, că — unde unu
domitoriu său una elementu stepanitoriu nu
vré său nu scie a-si regulă afacerile spre multi-
mirea unu său altui poporu alu seu, si unde
legile si garantiale legali interne pentru pro-
gresulu si buna-stare a poporului nu se re-
specta, si poporul său poporul sunt nevoite a
recurge la arma, la rescola, pentru de a-si
aperă drepturile omensc si cetătănesc: acolo
diplomatia este chiamata, este in dreptu a in-
treveni si a statori garanti a necesaria pe séma
inselatului, impălatului si maltratului poporu,
mdcar prin subtragerea acelui de sub stepa-
nirea nemediocita a tiranilor sei!

Să éta aci — resistinti'a său chiar grăz'a
austro-magiarilor nostri facia de pretensiuni
nile diplomatici russesci, englese, să cauza,
pentru carea c. Anrassy siavaiesc atât de
tare, si pentru care Russia do o data pasi pre facia
mai resoluta, amenintiandu că va lă initiativă
in cauza Orientului, déca Austro-Ungaria nu
va merge mai resoluta, mai oblu inainte!

Si — de aci se vede, că rescola in
Turcia nu va apune, nu poate să apuna,
ma că ea trebuie incă să se latiesca si agerescă
pentru ca cauza ei să triumfe!

Ei bine, dar — ce interesu are Anglia,
că felii de interesu potu să aibă celelalte po-
teri mari, ca Crestinii din Turcia să se eman-
cipe si turculu să péra?

Da, acesta întrebăro se pune astăzi, de
oarece spiritul materialist modern —
este departe, d'a mai poté crede, că — pot-
erile crestine si umanitari si civilisatōrie, astăzi
să se interesădă de crestini si de umanitate, in
engelă crestinescu si uman taro, si de oarece
chiar organul celu mare de Londra, „Times”
o spune pre facia, că „Astăzi totu națiunile lucra-
dupa postulatule intereselor loru — in celu mai
latu inteleseu.”

Apoi interesu si motivulu poterilor
— e, căci vedu pre servul din Constanti-
nopolu de totu netrebniciu, numai ruinandu, si
asiā dura prin netrebniciu sa aducenda man-
sulu si frumosulu Orient — in pericolul d'a
nu mai folosi nimenu, ci numai d'a strică si
turbură liniscea si folosele cele mari ale Eu-
ropei.

In acesta netrebniciu a sa, Turcia po-
tendu prē usioru cädé viptima vechilor pla-
nuri russesci, firescă că — cea lală Europa
occidentală trebuie să fie ingrijita de o politica,
o combinatiune, carea să ferescă Orientul de
stepanirea muscală, luandu muscalul pre-
testul d'a se incubă oiu in locul Turcului!
Ce naturală, simplă si usiora ar fi o
atare combinatiune, déca Austria ar fi sim-
pateca si nedescreditata naționala poporului din
Oriente; dar — dorere, pre langa aceea, că
absolutismul si secularare a compromis o reu-
venitualitmulu si cu fură asiatica a domnilor
magiar, care i mancă si celu din urma restu
de omenia si credetu in ochii po poralor, in-
cătu ea deveni si insasi in dōg'a Turciei! —

Acăstă e, ce tare incurca situatiunea;
acăstă e, ce poté se produca grele conflicte, si
chiar resbul la primavera in Orient!

Pecatele Austriei si nebunile domini-
lor magiar, acostea sunt, cari amenintă pacea
si ingreunadia regulare a afacerilor in Orient.
Acăstă este situatiunea; acăstă a convic-
tiunea nóstra.

Scirile din Orient,

remanu alarmatōrie. Bulgaria se tulbura,
turciu credu a suprimă miscarea prin nespou-
asprime si chiar crudelitate, dar — tocmai
aprindu mai tare foecul!

O depesă din iori din Ragusa ni spune,
că — joia trecuta, 5000 de turci armati au
fost atacati de insurgiți; luptă a tenuțu
două dile, in care timpu șoste turcesca a fost
batuta si sparta, fiindu ucisi 800 de turci, mai
multi princi si ocupatu totu bugigiu cu totu
nutretiulu loru.

Din Constantinopole se respondesce,
cum ea Sultanulu si cu — luminata sa Porta,
este pleata a garantă creștinilor rescolati —
prin ori-ce modu, reformele acordate! D'alta
parte creștinii rescolati dederu unu procunci-
amente, prin care dechiara, că — numai o
garantă potu primi, constituirea tōrei loru
de sine, nedependinte de Turcia.

Forte caracteristicu si memorabile este,
că — in stadiul in care se afia astăzi cestiunea
Bosniei si Herzegovinei, tocmai ni se anun-
cia, cum a in Viena se colportă si occupa aten-
tiunea publică, ma că ar fi formatu obiectul de
studiu si naționala Domitoriu, una brosura
tocmai aparuta, ce pretinde cu argumente greu
cumpenitōrie — sub șosei-care forma nimerita:
annexarea Bosniei si Herzegovinei catra Austria,
ca parte de sine, nemodilicu la Imperiu apart-
iențială, cum casi Alsacia si Lorena la Im-
periul germanu.

Dupa celu ce ni aduce „Kol. Nape,” asiā
prișepemu, că — déca Bosnia si Herzegovina
nu s'ar legă de Austria, apoi acelea mane-poi-
mane, la deslegarea cestiunei Orientali, ar de-
veni pariclu mare chiar pentru existintă a Austro-
Ungariei, amenintiandu posessiunea Dalmatiei si —
pozitiunea la Adria!

De cindu percurse tōte foile si tōte
sferele politice — curios'a scire, ca Turcia, in
butul celei mai corecte si leiali tenuțe din
partea Romaniei in cestiunea rescolei din
Bosnia si Herzegovina si a ferberei in Serbia,
totu a postata trei vase de resbul in portu-
rile romanesce de la Giurgiu, Braila si Galati,
cari vase in tōta diu'a desu de deminētia
alarma poporatiunea prin sunetul demon-
strativ alu tunurilor loru; incidentele se
spăla de semnul alu n'crecerii Turcului
catra România si — dlu Boerescu, ministrul
celor esterne alu Romaniei, sè fie facut in
data planșore la poterile garante, oferindu-si
si demisiunea! Astăzi lucrul incepe a se la-
muri. Este in contra propagandei muscale, de-
spres carea avea sè vorbitu — alta data.

Notitie de la Dieta.

In decursu desbaterii generali a-upr'a
bugetului in Casă reprezentativa a Dietei
unguresei, mai alalta ieri unu oratore din
opozitiunea dreptei, dlu Kállay, face observa-
tinea plina de efectu, cumca — dările, si anume
darea după venitul peste totu, are sè vatemă mai
vertosu pre poporul magiaru, in contra că-
ruia mai vertosu este ea indreptata!

Acăstă alarmatōrie observatiune provo-
căca obiectivă-observatiunea lui Somsich P., prin
care se cătă Banatul, uude poporatiunea magi-
arii nu face nici a dicea (— ma nici a dō-
ue-diece!) parte, mai in colo se citara pările
Biharip, Cenadului, Aradului si Satu Marei, uude
poporatiunea nemagiară, (anumea cea
romana) este in majoritate, si unde dările
noue au sè apese mai vertosu!

Auditii Români, alegatori liberali; bucuri-
ati-ve, că liberalismul vostru, prin mediocri-
carea deputatilor vostru, are sè fie remuner-
at in cătu sè ve usture animă!

* * *

Asemenea memorabile e, că la reflexi-
unavă s'a facutu din mai multe părți, cumca
in daru s'a pusă dările cele mari in pre-
liminaru, căci ele nu voru poté fincassate,
fiindu-ă nu e de unde! — la acăstă reflexi-
une totu dlu Somsich P. respuse:

„Dieu, pôts sè fie asă, déca man'a lui
Ddieu nu vi incetă a isti in noi; ... da, vedi
bine, că — déca ceriul se va returna peste
capulu nostru, apoi — firescă că trebus s'ne
prepadim!”

Va sè dica, domnii magiari — confundu
si identifica nebunile si netrebniciile loru
proprie cu — man'a lui Ddieu, — cu inbur-
darea ceriului peste capetele loru!

Dar — ore credu ei in Ddieu si in man'a
lui?

Noi tienomu, că déca ar crede, apoi s'ar
indreptă, s'ar molerà, de nu chiar s'ară tur-
ba si furi'a in contra nóstra!

* * *

In fine inca un'a s'a întrebătu din par-
tea opozitiunei, că — ce a facutu guvernul
de 8 ani spre redicării bunastării poporului?

La acăstă întrebăre s'a respunsu din
partea guvernamentală si anume si prin gura
lui Somsich, că — s'au clăditu drumuri de feru
si scăle pe sénă poporului. — Noi intră bămu-
pre — marele Cipru, sè n'i spuna: Unde sunt
scăle redicate celor trei milioane de Români?

* * *

On Camera! Eu nu potu incepsu in acăstă
procedura mantuirea patriei, ci chiar contrariu
e la aceea, ba inca tocmai aducerea
poporului la séa de lemn. De aceea eu su-
fletu linisită nici nu potu primi nici in
generalu reportul comisiunii finantiari si
prin urmare nu potu vota bugetul cerutu.

On Camera! Eu nu potu incepsu in acăstă
procedura mantuirea patriei, ci chiar contrariu
e la aceea, ba inca tocmai aducerea
poporului la séa de lemn. De aceea eu su-
fletu linisită nici nu potu primi nici in
generalu reportul comisiunii finantiari si
prin urmare nu potu vota bugetul cerutu.

Pentru ca sè vi dovedescu acăstă aser-
tiune, voi sè produc si căte-va casuri spe-
ciali. Vi spunu ince din capulu locului, că
nu vi voiu amenti de cele mai vechi, de cari
vi s'au spusă aici de mai multe ori, desii foră
rezultatul; voi produc desii numai căte-va
din cele mai de curențu.

Si fiindu-ă astăzi tota lumea vorbesc
totu de civilisatiune si cultura, sè incepă si
eu cu cele de pe terenul instructiunii. — Pe

candu din dările publice — la cari contribu-
im cu totii — se spesedia cu milioane pen-
tru teatre, bulevarde, conservatorie si alte
lucruri de lussu: pe atunci dintr-o scolare
nici un'a nu se ajuta nici cu unu cruce-
ciu din partea statului. (Aprobări.)

„Dar donarea padurilor născudene?”

Eu nu sciu nemic de donarea padurilor Na-
scudene; ce sciu eu si ce este si adeverulu —
este, că dela Născudeni li s'au fost luate pe
uedreptul si afara de calea legii asele pa-
duri ce au fost proprietatea loru, ér apoi li
s'au redat numai după ce au platitul pentru

ele o multime de bani. Astu-feliu eu cred,
că astădă dora totu nu e donare! — Ince nu numai

ca nu se dă scolelor nóstre nici unu ajutoriu
dela statu, dar ni-su amenintiate chiar si
acele scăle ce le sustinemă pentru cultură
poporului prin contribuții maranimoze,

— după ce ministerul a intredis prin ordinatiune
atari contribuții. (Aprobări.) Apoi pe

langa acestea, fora de nici unu temeu si sub
deosebite preteste fortificate, prin concordantele
ministrului si se intredică si confisca mai tōte
cările scolare. (Vi: „Bine fa e.”)

Dupa DVostra face bine, dar după mine si după lumi-
rea civilisată — nu făce bine, mai alesu că

simplu inca ni si inchide unele scăle.

(Voci: „Bine face.”)

Pe terenul justitiei inca nu stămu mai
bine. Numai in ver'a trecuta — si mi se pare
că in urmă inspiratiunilor de susu — tabl'a reg., precum si tribunalele si judecato-
riile regesci au intredis părților pro-
sentea petițiunilor si a oricării scrisori in alta
limbă, astădă de cea magiară, (aprobați,) si
dispusera ca si documentele originali din alta
limbă să si-le traduca in limbă magiară, in-
sesi părțile si numai asiā se le acclida. (O voce:
„bine si facutu.”)

Ér la casurile criminale si a intredis, ca aperatii si se apere pe invino-
vati in limbă magiară, (aprobați,) si se apere
clientii numai in limbă magiară, desii această
nu pricepu nici unu cuvenitul magiarescu.

(Aprobări; voci: „asiā trebue.”)

D'apoi

că sciu limb'a poporului ce e in majoritate in partile unde au recursu, totusi — in urm'a inspirarilor de sus — ei nega astadi că ar sciu limb'a poporului, (voci: „bine, facu!“) după ce la noi trece astadi de meritu, daca cineva nu scie alta limba afara de cea magiara. (Aprobări.) Va se dica: in tier'a nostra se considera de meritu și — nesciunt'a. D'apoi rogă ve, eu credu că se poate pretinde cu totu dreptulu, că dregatorii — salarizati din darea ce o platesc poporului — să invete si se scie limb'a poporului ce ii tiene; caci ca poporulu să invete limb'a dregatorilor sei nu numai nu se poate cere, dar astă nu se va potă ajunge nici odata, nici chiar pe langa cea mai mare sili.

Si daca contra ataroru nedreptatarii redica cine-va plansori la curtea de cassatiune: acăstea respunde că acestea-su afaceri amministratiunali si — ne-tienendu-se prin urmare de competint'a ei — nici nu potu să otresca. De te plangi la ministeriu: est' ai ti-respunde, că atari trebi sunt de competitia judecatorescă si elu nu se poate mestecă in ele. Astu-feliu nu numai că nu poti castigă vindecarea ataroru plansori, dar in tier'a nostra nu poti dă nici de autoritatea ce i compete să le vindeco. Si de se templa ca in urm'a estora vr'unu advocatu — vediendu că in tiera nu-si potu dă de judecatoriu — să suplice la Mai. Sa: apoi si are ce audt, că e reactiunariu, neamicu constitutinnii, tradatoriu de patria si Ddieu mai scie căte, si astufeliu apoi lu-persecuta peste totu.

Toamai asiā stămu apoi si pe terenul amministratiunale. Credu a fi cunoscutu mai multora, că in sessiunea trecuta a Dietei — intre multe altele — s'a redicatu de mai multe ori plansorea, că legea electorale din Ardealu e o nedreptatire mare contra Romanilor. Odată si eu am redicatu acăstea plansore, si atunci a recunoscut'o de gravamini chiar si ministerulu-presiedinte de astadi, carele pe atunci era conducetoriulu opusetiunii. Si la aceea ocasiune ne mangajă dlu Tisza cu aceea, că se fînu numai cu paciunita, că acăstea plansore si nedreptatire se va vindecă candu nou'a lege electorală va ajunge pe tapetu. Nou'a lege electorală s'a desbatutu dejă si s'a santiunitu, dar plansorea nostra nu s'a consideratu, ci inca nou'a lege electorală este cu multu mai draconica pentru Romanii ardeleni, decătu cum fu cea mai dinainte. Astu-feliu legea cea rea s'a schimbă cu altă si mai nedrepta, prin carea s'a eschisul dela legalatiune majoritatea poporatiunii din Ardealu.

E dreptu, că dlu C. Tisza n'a fost inca ministru pe candu s'a adusu acăstea lege; dar e dreptu apoi si aceea, că elu ca ministru de interne a prezentatui Dietei unu proiectu, prin care a indreptat unele defete si gresiele ne-insemnate ale nouei legi electorale. Si acestu proiectu a si fost primutu de Dieta. Ar fi trebuitu deci numai pucina bunavointia si pe atât'a dragoste catra dreptate — si se potea delatură inca atunci acea gresie a legii, ce vatema si nedreptatiese forte tare pe Romanii Ardeleni. Dar pe dlu Tisza nu l'a dorutu capulu de asiā ceva si de aci ti-vine a crede că aceea ce dlu C. Tisza a considerat că e reu si vatematoriu pe candu era elu inca conducecheriu alu opusetiunii, — de candu a ajunsu ministru totu aceea considera că e bunu si potrivit!

Asemenea credu că e cunoscutu apoi si aceea ce se templă inca in sessiunea prezentă a Dietiei, candu ore care dnu depusatu a interpelatu pe min. presiedente de atunci in privint'a stindartului negru-galbenu dela alatulu regescu din Buda. Atunci resupuse min. presied. de atunci, b. B. Wenckheim, si inca intre aprobări generali, că fie-care omu dora are dreptulu să-si intrebuintiedie dupa placulu seu insemnule si stindardulu seu; cum s'ar si potă cere deci ca — avendu acestu dreptu totu omulu — senguru Regele să nu-lu aiba?! — Din acestea se vede dura, că ministeriulu si majoritatea Camerei recunosc, că fie-care omu are dreptulu să-si intrebuintiedie dupa placu insemnule si stindardulu seu. Si totusi noue nu ni este iertat, că i sciutu este, că noue ni-a intre-issu ministeriulu intrebuintariates stindardelor nostre nationali. (Aprobări.) D'apoi dlu min. pred. Tisza nu s'a indestulit uici eu atât'a, ci ordinu să se iee si confise chiar si stindardele ce erau prin besefice pentru ceremoniile besericesci, de cumva acestea erau in colorile nationali romane. Unu atare casu se templă astă-văra in opidul Siria din cottul Aradului.

Mai de parte dlu min. Tisza nu se indestulit uici chiar eu aceea, că antecesorii sei au eschisul limb'a majoritatii de prin cotta, scaune, distripe si cetăti, ci elu se puse de urendu si trameșe la autoritatile cottense uou ucasu chiar in contra legii. In a vestu ucasu elu comandă, ca autoritatile cottense să-si deo nisuntă de a influentiă asupra antistielor comunali, ca acestea să nu mai corespunda cu judecatoriele reg. in limb'a comunali, ci eschisivu in l. magiara, de ora ce numai se incurea lucrurile, se perde tempu multu si se casiuia si insasi partilor multe daune — prin imprejurarea că se corespunde cu judecatoriele reg. in limb'a comunale. Acuna ve rogu de iertare, dloru, astă imprejurare numai totu nu e pedecamentu si prin ea nu se cesiuna daune nici partilor, caci este sciutu că reportele si corespondintele an-istielor comunali catra judecatoriele reg. stau numai căte din căte-va — in fapta; pe candu cuventulu „festivu“ si

care judecatoria se afla căte unu omu, care precepe limb'a poporatiunii tienutuali si potă prin urmare să intielega relatiunea cea de căteva siuri; apoi si de altu-montrea mai cu dreptulu s'a potă pretinde, ca fiecare judecatoriu, ce traieste din sudoreea poporulu, să si scie limb'a acestui-a. Dar nu e aici buba si nu din asta causa s'a emisu ordinatiunea de sub intrebare, ci cu scopu de a magiarisă a es-nisu dlu min. Tisza acolui ucasu ch'ar contra legii.

Si acăstea se templa la noi, On. Camera, chiar atunci — candu in imperati'a turcesca s'a datu ordinu tuturor autoritatilor, ca in intrega imperati'a să-se publice judecătările numai in limb'a natunale a respectiivei parti si cu fie cene să se iee protocole numai in limb'a natunale.

D'apoi, dora la noi e de se totu bucină că Ungaria — vedi Domne — are missiunea de a lati civilisatiunea si libertatea catra Oriente; mie inse mi se pare că poporele orientali nu si-az dori atare civilisatiune si libertate, ba inca sum convinsu, că d'ar incercă cine-va să li octroedie o civilisatiune si libertate casi cele din Ungaria, ele l'ar respinge si alungă cu poterea. (Scomotu.) Cu unu cuventu, On. Camera, cu noi se tracteda aici in Ungaria de nu mai reu, atunci la nici unu casu nu mai bine, decătu cum s'a tractada in Hertegovina cu poporatiunea crestina, care fu necessitatea s'e apuce arm'a, ca să-si scuture jugulu! (Scomotu.)

Si in urm'a tuturor acestor cause, On. Camera, eu nu primescu nici reportulu commisiunii finantarii er base la desbaterea specială, si nu votodui nici bugetulu erutu. —

Din Bucovin'a.

In diu'a santului m. m. Dimitrie 1875.

Nemtii si Ovreii sorbara deci, si inca tocmai dupre tipulu si asemenarea loru, asiā poreclitulu „Iubileu centenariu alu impresa-narii Bucovinei cu Austria.“

Las că, — ceea ce se mai constata in colonele acestui pretiutu diuarin, — Nemtii si fâmosii loru frati de erice din acăstă provincie, Ovreii, cu nisice inmigrati ce sunt ei in Bucovina dupa impreunarea a esteia cu Austria, naturalmente nici n'au dreptulu să initiedie si să diriga ei o aniversaria a impreunării Bucovinei cu statulu austriacu; las' că si titlu'a, — dupa care să-ndosira Nemtii si Ovrei cu pretinderea dreptului de a initia si a dirige o atare aniversaria, si care titula e, că densii initiedia iubileulu sub numele Cernătilor, ca capitala a Bucovinei, — este o titlu'a sfrunta, sciindu-se că nu Cernătilor, ci altu orasii si capital'a istorica a Bucovinei: dura acesti „par nobile fratum“ de nemti si ovrei mai uneltră sabatului loru de iubileu inca si aparint'a, casi cum nu ei cu biocratii de unu elementu cu densii l'ar fi impusu prin potestatea loru oficiale, ci tiér' si mai cu séma a poporatiunea indigena a Bucovinei ar fi serbatu acestu iubileu, si inca casi o manifestare publica a gratitudinei sale, caci — dela manuirea-i de „barbarii Turci“ si aducerea-i in Edenulu „parintescului si umanului“ patru-nagiu austriacu — dens'a, adeca poporatiunea indigena a Bucovinei, se impartesti de atatea si de atari fericiri — produse ale cult rei primeite sub auspiciole si ingrijirile ocarmarilor de dincöce — incătu ea astadi, la o suta de ani a affărei sale sub acestu patru-nagiu norocitoru si binecuvantatul, se simte datore a serbă o aniversaria din cele mai eclatanti, dreptu dechiaratiune libera si propriu despre deplin'a sa multiamare si fornicare!

Ei bine, poporatiunea istorica a Bucovinei, cine scie de n'ar fi si fost simtitu ea in-sasi inadeveru o asemenea datoria, de nu s'ar fi fost viritu — intre dons'a si intre Tronul Austriei — Nemtii si Jidovii cu multu-bucinat'a-l „leialitate“ si cu fâmos'a si renomata-l a pierderia de cultura spre Oriente! — Insa tocmai din acăsta causa este parane-si-o missiune a croniciei diaristice, să constate in privint'a iubileului ovreo nemticescu din Cernăuti esentiala deosebire intre adeveru si intre — fictiune, său ca să ne espriemem in limbajul competitiv: intre adeveru si intre „humbugul“ asiā poreclitulu „Iubileu.“ Si éca de ce.

Nemtii si biocratii de o panura si de o tendintia cu densii, apoi in timpurile mai recenti si aliatii loru, Ovreii, se gerara pan'acum in Bucovina ca unii ce ar fi avutu de undeu unu mandatul de magistratura asupra destinelor interne ale tieri si ale poporatiunei indigene din acăstă provintia. Ce felui trebui să fi fost acea magistratura? — Noi-carii suntemu indatenati a respecta cu adeverata loialitate dechiaratiunile si enuntatiunile escelsului Tronu imperatescu — credem a resupunde cu tota securitatea, că ei n'a fost in altu sens: si intențiune, de cătu conforme caracterului si insusietătii naturali si traditiunali a provintiei romane Bucovina si a poporatiunei sale autochtoné si istorice, cu cari sunt in conformitate adeva si expresele cuvințile ale respectivelor enunciatuni supreme de mai de multu, apoi si ale „Diplomei imperatesci“ din 1861, prin care se proclama autonomia administrativa a acestei provintie, si apoi in fine si chiarul testu alu „articolelor fundamentale de statu din anul 1867.“

Insa de acestea totu, la noi nu e nici urma — in fapta; pe candu cuventulu „festivu“ si

cele lalte dec'amări largi si lungi dela iubileul ovreo nemtiescu cernautianu sunt pline si incarcate de extremele superlative ale „blühende-loru Zustände“ in intreg'a Bucovina, dela o marginie pan' la cealalta.....!

Déca dara -- cum diseramu — la noi nu se scie nemica in fapta despre acele lucruri ce ar corespunde caracterului si intereselor poporatiunei istorice si indigeno, prin urmare fresco ca nu se scie nici de oresi careva bine si multiamire, necum dôra inca chiar si de „blühende Zustände“ ale poporatiunei indigne: cere-se ore multa bataia de capu, de a pricepe, ce scopu avura propriamente Nemtio-ovreii si subsidiatii loru — biocratii respectivi — cu uneltră aparentai, ca adeca acestu iubileu nu ei, si tier'a si mai cu séma poporatiunei autochtona lu-serbiea? Nu se vede ore curata ca nu altul li fu scopulu, de cătu acel'a că nu Tronului, Diuastie si imperiul austriacu să se aduc omagie de loialitate, etc.

ci loru, a se dă adeca Nemtilor si companiei loru din partea tieri si poporatiunei indigeno unu atestu sonor si ne-infestiveru, cum că si pana acum au fericitul tier'a si pre poporatiunea ei, seu cu alte cuvinte: că Nemtii si comp. au realizat mandatul loru pe deplin si intocmai atătu fatia de supranele promisiuni si dechiaratiuni favorabili poporatiunei indigeno a Bucovinei, cătă si facu consistorioru nōstre in privint'a persecutiunei preotilor pentru dările dupa sesiunile parochiali, sunt forte neintemeiate si reclama pentru orientarea publicului, respectiva a stimabililor lectori ai Albini, explicări mai circumspecti. Insasi cestiuene este atătu de ponderosa si de interes pentru noi, in cătu intr'adeveru merita o discusiune mai din adinsu si precătu numai se poate de lamuritoria, ca asiā apoi să ne potemu orienta cătu mai bine, celu pucinu in viitoru.

Ca unul carele dela intrarea in vietia

a statutului nostru organicu sum norocosu a ocupă locul du assessor in consistoriu si a servit acusi de 6 ani in calitate de referinte la

senatulu episcopal, din alu caru'a reporta s'a emis dispusatiunile referitoare la depunerea dările dupa sesiile parochiali, ocupandu-me multu cu acăsta cestiuene, me semtisesc si moralim si oficialminte indatorat a face urmatoriele reflessiuni.

Despusatiunile consistoriale incesante s'a facutu la timpulu seu cu c... si... loru domni asessori, cari fiind... si... dar si dregatorii administrativi... si... versati si cunoscatori de legi, si au ocupat cu afacerea dărilor, si au afflat, ca in urm'a casurilor concrete numai atunci se potu scuti sessiile parochiali de ingerint'a organelor finantiali, déca preotimea ca usufructuaria, si... va depură la timpu contributiunea.

Dlu P. Rotariu impata consistorioru retacire, pentru că ele incese au recercatu directiunile finantiali, ca cu rigore să incassese restantele de contributiuni dela respectivii preoti usufructuari de sesiuni, si dice: că prin acăstă consistorie incese s'a facutu esecutori de dare — mai aspri deosebitu cei ai statului; apoi că ér' consistorie au datu cauza de s'a emis ucasulu ministerialu, prin care se amenintia sesiunile cu esecutiunea reala, candu superioritate diecesane nu vor stăru la depurarea dările de pamantu dupa sesiunile parochiali.

Asiā este; dar en se vedem si cauza ori motivele cari au indemnati pre consistoriu la aceste dispusetiuni!

Insusi dlu Rotariu le cunosc forte bine, atătu din actele ee si s'a concordiutu inca astă prima-véra ca jureconsultul special de restantele de contributiuni dela respectivii preoti usufructuari de sesiuni, si a facutu esecutori de dare — mai aspri deosebitu cei ai statului; apoi că ér' consistorie au datu cauza de s'a emis ucasulu ministerialu, prin care se amenintia sesiunile cu esecutiunea reala, candu superioritate diecesane nu vor stăru la depurarea dările de pamantu dupa sesiunile parochiali.

Normativul din cestiuene s'a publicatu si in „Albina“, in anulu trecutu, si continutul aceluia trebue să-lu supunem si cunoscute stimabililor lectori; dar' fiindu că dlu Rotariu acum lu-afă reu, purca din retacire ori din neprincipere, si fiindu că se discuta ér' cestiuene, credu a nu fi de prisosu si ni-lu improspectu pe securu.

Consistoriul a esperiatu: că organele finantiali pre unii preoti, cu semturi bune nationali, ii constringe si persecuta pentru depurarea contributiunii; ér' pre altii, buna ora cum ecă reposatul Nicolau Mora-iu din Tineretaz si Arcadiu Georgevici din Igrisii, unele politice ale domilor, nici candu nu ii molestau pentru depurarea dărilor, asiā incătu restantele agricoladite de pe mai multi ani, au devenit tôte insemnate, urcandu-se la multe sute de florini.

Mirindu ambii acesti preoti, organele finantiali se pusera si se seestrara sesiunile parochiale pentru marea restanta de contributiune; le dedera pre mai multi ani in arenda, cum li-a venit mai bine, si astfelii nici veduvele cu órfani reposatilor preoti nu si potura capătă competitintele din venitul intercalare, dar' nici credintiosilor nu li remasa dotațiune pentru de a-si luă altu pastoriu si detinutu in loculu reposatiloru!

Din acest incidente s'a facutu remontatiuni la ministeriul de culte si la celu de finantie. Dar' fara de nici unu rezultat; căci resoluționea categorica fu: „nu usufructuari, ci proprietarii de pamant este obligat dupa lege a ingrijii pentru depurarea contributiunii de statu“. Insusi dlu Babesiu, ca deputatul dietale, in anulu trecutu, din incindentele unor petitiuni către Dieta in asemenea casuri, a intrevenit la fostul ministru de finantie C. Ghiczy, informandu-lu cu date po-

Reflexiuni la critic'a dlui advocat P. Rotariu in cestiuene darei dupa sesiunile parochiale, aparuta in nrulu 66 al Albinei.

Aradu, 30 octobre 1875.

Suntemu detori cu multiamita si recunoștiu veri căruia inteligiante, mai vertosu candu in timpii atătu de critici de astadi, chiar dintr-o advocatii nostri romani ni se urmează căte unul cu jureprudentia si eserentia sa intră dirigerea trebelor nostru na-

